

S p r a w o z d a n i e
z działalności merytorycznej
Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej im. ks. Jana Twardowskiego w Strzelinie
za 2018 rok

I. Sieć biblioteczna:

Na terenie miasta i gminy w okresie sprawozdawczym działały:

- **Biblioteka Centralna: 1**
- **Filia Biblioteczna w Nowolesiu - 1**

II. Zbiory biblioteczne:

Stan księgozbioru na dzień 31.12.2018r. wynosił 37045 woluminów o łącznej wartości 522295,59 zł

w tym Filia: 5357

47253,79 zł

W okresie sprawozdawczym **przybyło ogółem:**

(w nawiasach podano wskaźniki dotyczące Filii)

	1455 wol. (304)	na kwotę	31282,16 zł (3665,98 zł)
w tym:			
zakup	1175 wol. (125)	na kwotę	29842,20 zł (3096,92 zł)
dary	280 wol.(179)	na kwotę	1439,90 zł (629,00 zł)
ekwiwalenty za książki zagubione	0 wol. (0)	na kwotę	0 zł (0)

Z księgozbioru wyselekcjonowano 1342 wol. (716) na kwotę 2631,45 zł (247,69 zł)

ZBIORY AUDIOWIZUALNE (własne):

Stan na dzień 31.12.2018r. wynosił 1601 jednostki inwentarzowe o łącznej wartości 38669,04 zł
(kwota nie obejmuje darów z DBP- 300 tyt., które zostały przekazane ilościowo i nie są wycenione)

w tym:

610 "książki mówione", 983 filmy na DVD i 8 dokumentów elektronicznych.

W okresie sprawozdawczym **przybyło ogółem:** 65 tytułów na kwotę 1856,78 zł

w tym:

audiobooki – 24 tytuły na kwotę 616,27 zł; filmy - 41 tytułów na kwotę 1240,51 zł,

w tym zakup: ogółem – 61 (1843,51 zł)

audiobooki – 22 tytuły na kwotę 596,27 zł; filmy - 39 tytułów na kwotę 1220,51 zł.

Czytelnikom zapewniono **dostęp do ponad 2500 ibuków** (książka naukowa i popularno-naukowa) w ramach partycypacji w licencji zbiorowej pod zarządem DBP we Wrocławiu. Nasz wkład finansowy roczny – 1845 zł. W ramach zbiorowej umowy licencyjnej z LEGIMI udostępniamy też ok. 16 tys. elektronicznych pozycji beletrystycznych (nasza partycypacja finansowa 3000+1000 =4000 zł). W ofercie jest także dostęp do zbiorów BN - „Academica”.

**OPRACOWANIE ZBIORÓW (książki i audiowizualne, zbiory regionalne – artykuły, DŻS).
Do komputerowej bazy danych wprowadzono ok. 2000 opisów bibliograficznych.**

III. Czytelnictwo i udostępnianie zbiorów:

1. Czytelnicy:

Ogólna liczba czytelników (Centrala, Filia) – 2121 osób.

W Centrali MiGBP w Strzelinie w okresie sprawozdawczym zarejestrowano 2035 czytelników + Filia w Nowolesiu 86 czytelników),

w tym: (w nawiasach podano dane dotyczące Filii)

wg. wieku:

do lat 15	-	623 (25)
od 16-19 lat	-	221 (8)
od 20-24 lat	-	157 (3)
od 25-44 lat	-	518 (18)
od 45-60 lat	-	300 (20)
powyżej 60 lat	-	302 (12)

wg. zajęcia:

M - młodzież ucząca się	-	920 (28)
S - studenci	-	116 (5)
U - pracownicy umysłowi	-	392 (6)
P - robotnicy	-	76 (1)
R - rolnicy	-	14 (6)
I - inni zatrudnieni	-	243 (22)
Nz – niezatrudnieni	-	360 (18)

2. Działalność podstawowa – udostępnianie zbiorów:

(w nawiasach podano dane dotyczące Filii)

Liczba **odwiedzin ogółem (Centrala, Filia, wraz z dz.kult.-eduk.)** - 39400 czytelników (2322)

Liczba **wypożyczeń i udostępnień ogółem (j.w.)** - 41250 wol. i tyt. (4077)

w tym:

Liczba **odwiedzin w wypożyczalniach** - 23687 czytelników (1300)

Liczba **wypożyczeń książek w wypożyczalniach** - 34636 wol. (2429)

Liczba **odwiedzin w czytelniach** - 6402 czytelników (1022)

Liczba **udostępnionych książek w czytelniach** - 2765 wol. (1229)

Liczba **udzielonych informacji bibliotecznych, bibliograficznych i rzeczowych** - 5819 informacje (578)

Liczba **udostępnionych czasopism w czytelniach** - 2204 (245)

w tym oprawnych: 19 (-)

Liczba **wypożyczonych czasopism na zewnątrz** - 845 (174)

Liczba **wypożyczonych “książek mówionych”** - 266 (-)

Liczba **wypożyczonych filmów** - 534 (-)

Dokonano też 11 wypożyczeń międzybibliotecznych.

Działalność na rzecz specjalnej kategorii użytkowników (poza standardem):

- wykonano 78 odwiedzin w postaci tzw. “księgonosostwa”, w ramach którego wypożyczono:
- 211 książek tradycyjnych, 0 tytułów “książek mówionych”.

W zakresie **działalności regionalnej**, opartej na współpracy z 12. podmiotami, pozyskano liczne "dokumenty życia społecznego", które – korzystając z systemu ALEPH – wprowadza się do elektronicznej bazy danych, a także znacznie rozszerzono bibliografię regionalną.

Prenumerata prasy:

W opisywanym okresie biblioteka zaprenumerowała 25 tytułów czasopism (w tym 3 dla Filii), spośród nich czasopisma fachowe do użytku wewnętrznego; zestaw ten uzupełniają tytuły otrzymywane gratisowo (3).

IV. Praca kulturalno-oświatowa i popularyzacja czytelnictwa:

- 7 konkursów czytelniczych i plastycznych (połączone z prezentacją prac)
- 9 lekcji bibliotecznych
- 5 spotkań autorskich z pisarzami (Stanisław Srokowski, Sylwia Winnik, Agnieszka Lingas-Łoniewska, Magdalena Grzebałkowska, dla dzieci – Emilia Kiereś)
- 15 innych spotkań (3x warsztaty dziennikarskie dla młodzieży, spotkanie o zagrożeniach w internecie, spotkanie z kosmetyczką)
- 281 spotkania świetlicowe
- 49 zabaw ruchowych, plastycznych, interaktywnych
  - 4 lekcje głośnego czytania lektur
- 17 dyskusji nad przeczytaną książką (Dyskusyjny Klub Książki w Strzelinie i Nowolesiu)
- 3 wieczory baśni
- 44 wystaw tematycznych (z wykorzystaniem książek)
  - 1 wystawa artystyczna połączone z wernisażem: Międzynarodowa Wystawa Ekslibrisu
  - 8 gazetek ściennych
  - 8 okolicznościowych dekoracji lokalu
- 32 imprez okolicznościowych, typu Andrzejki, Dzień Dziecka, "gwiazdka", Święto Patrona Miasta, Narodowe Czytanie (+ występ duetu śpiewającego szlagiery z okresu międzywojnia), Senioralia – blok imprez, w tym warsztaty biżuterii szklanej i „Podwieczorek z księdzem Janem”;
  - udział w projekcie „Droga do Niepodległości: konkurs i wystawa „A to Polska właśnie” oraz debata patriotyczna; udział w Strzelińskim Festiwalu Literatury; z okazji Dnia Kobiet warsztaty dekupażu)
- 14 wycieczek poznawczych i rekreacyjnych dla dzieci i dorosłych (wycieczki do Wrocławia na wystawy: „Wyobraźnia i rygor”, „Poczet władców polskich Waldemara Świerzego”, wystawa sztuki chińskiej w Muzeum Narodowym, wystawa Leona Tarasewicza w Muzeum Architektury, Tomasza Opanii w BWA, zwiedzanie „kolorowych podwórek” na Nadodrze)
- 16 prezentacje nowości wydawniczych
- 33 wykłady i prelekcje, w tym z zakresu estetyki i kultury w ogólności: 10 spotkań w ramach Saloniku Artystycznego oraz 3 spotkania podróżnicze (m.in. Bolesław Grabowski), 17 prelekcji
  - poza siedzibą: 4 w Powiatowym Ośrodku Wsparcia, 2 w Dzierżoniowie, 4 w Bielawie, 4 we Wrocławiu, 2 w Wiązowie, 1 w Bibliotece Pedagogicznej
- 28 pozostałych imprez (m.in.: spotkania z cyklu “Prawdziwi zawodowcy czytają dzieciom o swoich zawodach”, Noc Bibliotek, teatr „Błaszany Bębenek”, **monodram na motywach „Pana Tadeusza” Andrzeja Jurczyńskiego**).

RAZEM – 574 imprezy

+ stała, bieżąca informacja na temat działalności Biblioteki i jej oferty czytelniczej, połączona z rekomendacjami (stała rubryka na internetowej stronie domowej Biblioteki i na FB, marketing biblioteczny – stała ekspozycja z nowościami, codzienne rekomendacje na tablicy) oraz stała

promocja lokalnej twórczości „Nasi piszą”: systematyczna współpraca z mediami lokalnymi (prasa, zwłaszcza „Nowiny Strzeleńskie” – relacje i recenzje z wydarzeń)

+

ODWIEDZINY NA STRONIE INTERNETOWEJ BIBLIOTEKI – 1.026.024 INTERNAUTÓW (z czego w samym tylko roku 2018 – 210.379 wizyt internautów).

Uwaga! Szczegółowy wykaz działań, przedstawionych powyżej w ujęciu statystycznym, zawierają sprawozdania cząstkowe z poszczególnych komórek organizacyjnych, pozostające w dokumentacji wewnętrznej instytucji.

V. OPIS KONDYCJI I DZIAŁALNOŚCI BIBLIOTEKI

Mijający rok bibliotekarze zamykają z poczuciem satysfakcji – był on czasem efektywnej pracy podstawowej, ale i licznych inicjatyw, które utrwalają nasz wizerunek jako placówki nowoczesnej, dobrze zaspokajającej potrzeby swojej społeczności i aktywizującej jej członków.

Na dobrym poziomie ustabilizowały się **usługi czytelnicze**, których podstawą są **systematycznie powiększane zbiory. Księgozbiór został wzbogacony o ok. 1500 nowych pozycji, zwiększyła się też oferta zbiorów audiowizualnych.** Tak duży przyrost nabytków był możliwy dzięki temu, że nasze własne środki w istotny sposób uzupełniła wysoka, bo wynosząca ok. 10 tysięcy złotych dotacja z MKiDN. Warto dodać, że te zasoby dodatkowo powiększyło **zapewnienie dostępu do 2500 ibuków z literaturą naukową i popularnonaukową oraz 16 tysięcy tytułów z beletrystyką.** Było to możliwe dzięki partycypacji w zbiorczych projektach DBP – *Ibuki na Dolnym Śląsku* oraz *Legimi*. Przystąpiono również do projektu *Academica*, który pozwala zaspokajać szczególne potrzeby czytelnicze, zapewniając dostęp do zdigitalizowanych zbiorów naukowych Biblioteki Narodowej w Warszawie.

Funkcje stricte biblioteczne dopełniła **dynamicznie rozwijająca się działalność kulturalna, edukacyjna i środowiskowa. Zorganizowano ok. 600 imprez**, co zapewniło na co dzień żywe oddziaływanie biblioteki wśród społeczności strzeleńskiej. Przez cały rok były kontynuowane nasze tradycyjne już **projekty autorskie dla dorosłych – DKK „Gadka-Literatka” i Salonik Artystyczny.** W tym ostatnim, obok regularnych prelekcji i spotkań dyskusyjnych, zorganizowano **wyjazdy na ważne wydarzenia artystyczne.** Strzeleńscy bywalcy Saloniku mogli **dwukrotnie odwiedzić Wrocław, by zwiedzić interesujące wystawy** (wizyta na wystawie polskiej sztuki współczesnej z kolekcji Łozowskich i wystawie „Poczet Królów Polskich według Waldemara Świerzego” w Pałacu Cesarskim oraz na wystawie sztuki chińskiej w Muzeum Narodowym; zwiedzanie artystycznych podwórek na Roosvelta + wystawa Leona Tarasewicza w Muzeum Architektury oraz wystawa Tomasza Opanii w Galerii BWA i pokaz grupowy w Galerii Miejskiej). **Salonik** działa nieprzerwanie od 13. lat i wychodzi poza lokalny obszar, organizując **prelekcje z zakresu estetyki także w innych bibliotekach dolnośląskich.** W tym roku odbyło się aż **17 prelekcji** w wielu placówkach: Biblioteki w Dzierżoniowie, Bielawie, Wrocławiu, Filia Pedagogicznej w Strzelinie, a nawet na zamówienie wrocławskiego Muzeum Historycznego; zrealizowano też prelekcje w Powiatowym Ośrodku Wsparcia oraz w Przedszkolu w Wiązowie.

Z dużym zainteresowaniem przyjmowane są tak oczywiste w programie bibliotecznym **spotkania autorskie**. Dzieci odwiedziła lubiana przez nich pisarka – **Emilia Kiereś**, natomiast dorośli mieli okazję wysłuchać autorkę głośnego debiutu „Dziewczęta z Auschwitz” - **Sylwię Winnik**, a także autorkę literatury popularnej – **Agnieszkę Lingas-Łoniewską**. Znaczącym wydarzeniem było spotkanie z **Magdaleną Grzebałkowską**, która **napisała biografię naszego patrona - ks. Jana Twardowskiego**. Z uczestnikami rocznicowych obchodów mordu w Hucie Pieniackiej spotkał się **Stanisław Srokowski**. Dużo satysfakcji dostarczyły też spotkania z cyklu „**Podróże w dobrym towarzystwie**”: **Bolesław Grabowski** opowiadał o Gruzji i Armenii, potem była opowieść o Japonii. Interesująco przedstawiał się program kolejnej edycji „**Senioraliów**”, której oferta zawierała m.in. **warsztaty biżuterii szklanej oraz „Podwieczorek z księdzem Janem”**. Ta ostatnia inicjatywa była jeszcze jednym odniesieniem do patrona biblioteki. Entuzjastycznie został przyjęty **monodram na motywach „Pana Tadeusza” w wykonaniu aktora Andrzeja Jurczyńskiego**. Formę parateatralną miało też kolejne **Narodowe Czytanie**, które przebiegało w warunkach scenicznych a jego zwieńczeniem był występ duetu śpiewającego szlagiery z okresu międzywojnia. Dla dorosłych zorganizowano też warsztaty deкупаżu, a panie z okazji Dnia Kobiet zaproszono na spotkanie z kosmetyczką.

Młodzi użytkownicy biblioteki mogli, jak zawsze, liczyć na bogaty program realizowany nie tylko w ferie czy wakacje (choć wtedy działania te nasilają się), ale w trybie codziennym. Oprócz stałych zajęć opartych na współpracy ze wszystkimi placówkami oświatowymi w mieście, które mają charakter **lekcji bibliotecznyc**, **zajęć świetlicowych**, **gier i zabaw plenerowych**, **warsztatów lub imprez okolicznościowych (dzieci obchodzą nie tylko Mikołaja czy Andrzejkę ale również tak niekonwencjonalne święta jak Dzień Pluszowego Misia, Dzień Czekolady czy Noc Bibliotek.)**, znakomicie rozwijają się tradycyjne już projekty cykliczne. Do najdłużej realizowanych należy cykl „**Prawdziwi zawodowcy czytają dzieciom o swoich zawodach**”. Bardzo pożyteczną nową inicjatywą były spotkania na temat bezpieczeństwa w internecie, na które zaproszono różne grupy wiekowe. Dużo walorów poznawczych dostarczyły też **warsztaty dziennikarskie z Jakubem Olejnikiem**, które – z uwagi na znaczne zainteresowanie - powtórzono aż trzykrotnie. Nieodmiennie powodzeniem cieszą się **występy trup teatralnych** – w tym roku odwiedził nas zespół „Błaszanego Bębenka”. Szczególny, bo **jubileuszowy charakter roku 2018** zaowocował naszym udziałem w projekcie „Droga do Niepodległości, w ramach którego zorganizowaliśmy **konkurs i wystawę „A to Polska właśnie” oraz debatę patriotyczną**. Kiedy pojawiła się nowa inicjatywa - **Strzełiński Festiwal Literatury**, to nie mogło zabraknąć w jej realizacji również naszej placówki. Kumulacja imprez następuje podczas „**Wakacyjnej Wypożyczalni Babć**”, która nieodmiennie cieszy się znakomitą recepcją społeczną, a potem kończy się tradycyjną **wyprawą na Gromnik połączoną z ogniskiem**. Jak co roku plastycznie utalentowani młodzi (choć nie wyłącznie), mogli zaprezentować się, odpowiadając na wezwanie do **konkursu z okazji Święta Patrona Miasta**. Tym razem odpowiedzieli na hasło „**Strzelin za 100 lat**”, zaś ich prace były prezentowane najpierw na wystawie plenerowej podczas obchodów miejskiego święta a potem w naszej placówce.

Pracowity rok zakończyliśmy, rozdając zasłużone nagrody najbardziej aktywnym czytelnikom. Już po raz 11. nasz **konkurs „Wybieramy Czytelnika Roku”** wyłonił prawdziwych rekordzistów w czytaniu, którzy potwierdzają sens naszej pracy i jej społeczną przydatność.